

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№2 (539)
березень-квітень
2018

Головний науковий редактор:
академік НАН України *В.А.СМОЛІЙ*

Наукова рада:

Андреа Граціозі (Неаполь, Італія), *Зенон Козут* (Едмонтон, Канада),
В.М.Литвин (Київ), *С.М.Плохій* (Кембридж, США), *Анджей Поппе* (Варшава,
Польща), *О.О.Рафальський* (Київ), *В.Ф.Репринцев* (Київ), *В.С.Степанков*
(Кам'янець-Подільський), *Т.Г.Тайрова-Яковлева* (Санкт-Петербург, Російська
Федерація), *П.П.Толочко* (Київ), *Б.М.Флора* (Москва, Російська Федерація)

Редколегія:

Г.В.Боряк, *В.Ф.Верстюк*, *С.В.Віднянський*, *В.М.Горобець*, *О.І.Гуржій*,
В.М.Даниленко, *О.М.Донік* (заст. гол. ред., відпов. за вип.), *С.В.Кульчицький*,
О.Є.Лисенко, *М.Р.Литвин*, *І.К.Патриляк*, *Р.Я.Пиріг*, *О.П.Рєєнт* (заст.
гол. ред.), *В.М.Ричка* (заст. гол. ред.), *О.С.Рубльов* (заст. гол. ред.), *П.М.Сас*,
В.Ф.Солдатенко, *В.П.Трощинський*, *О.А.Удод*, *Ю.І.Шановал*

Наукові редактори:

канд. іст. наук *О.М.Донік*, д-р іст. наук *О.П.Рєєнт*,
д-р іст. наук *В.М.Ричка*, д-р іст. наук *О.С.Рубльов*

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту історії України
НАН України, протокол №5 від 29.03.2018 р.

Відповідальний секретар:
В.В.Григор'єв

Редактори:
С.Г.Архипенко
В.В.Григор'єв

Макет і верстка:
А.О.Михайлова

Електронна версія:
www.history.org.ua

«УІЖ» індексується в міжнародних
наукометричних базах даних:
EBSCO, Google Scholar,
Slavic Humanities Index, РИНЦ

Формат 70x100/16
Гарн. Century Schoolbook
Папір офсет. №1. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 19,5. Обл.-вид.арк.21
Тираж 400 прим. Зам. №34
Підписано до друку 26.04.2018 р.
Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №263 видане Держкомвидавком
України 14.12.1993 р.

Віддруковано з оригінал-макета
у ТОВ «ДІА»

Свідоцтво ДК №1149
від 12.12.2002 р.
Адреса: вул. Васильківська, 45, оф.400
м. Київ, Україна, 03022
Тел./факс: +380 (44) 257-16-15
E-mail: dia_1997@ukr.net

UKRAINIAN HISTORICAL JOURNAL

Institute of the History of Ukraine, I.F.Kuras Institute of Political and Ethno-National Research.
Founded in 1957. Published 6 times a year. Editor-in-chief Valerii Smolii. Address of the editorial office: 4, M.Hrushevs'koho, office 501, Kyiv, Ukraine, 01001. Tel. +380 (44) 278-52-34, fax +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua

Адреса редакції: вул. М. Грушевського, 4, офіс 501, Київ, Україна, 01001
Тел. +380 (44) 278-52-34, факс +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua

Науковий журнал. Заснований 1957 р. Виходить 6 разів на рік. © Редакція «УІЖ»

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ СТУДІЇ

- Ващук Д.** Подільське князівство у другій половині XIV ст.: особливості правового статусу. 4
- Вирський Д.** Початковий дискурс про козаків: творення образу українського козацтва в Речі Посполитій 1560–1570-х рр. 20
- Ковалевська О.** Козакознавчі студії в науковій спадщині С.Рудницького 41
- Матяш І.** Роль дипломатичних установ у започаткуванні українсько-болгарських міждержавних відносин (1918–1921 рр.) 53
- Кульчицький С.** Боротьба кримських татар за повернення на Батьківщину (1956–1989 рр.) 75

МЕТОДОЛОГІЯ. ІСТОРІОГРАФІЯ. ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО

- Савчук І.** Основні наукові підходи до вивчення просторово-галузевого розвитку господарської діяльності 110
- Алланіязов Т.** (*Жезказган, Республіка Казахстан*). Українці в особливих таборах ГУЛАГ 121

ПУБЛІКАЦІЇ

- Із невідомих листів гетьмана Івана Мазепи до полковника Іллі Новицького (*вступна стаття й публікація Ю.Мицика*) 148

НА ДОПОМОГУ ВИКЛАДАЧЕВІ ІСТОРІЇ

- Балушок В.** (*Фастів*). З історії української етнічності (від «русинів» до «українців») 163

ДИСКУСІЇ

- Левчук Н.** До питання про «старі» та «нові» підходи до оцінки втрат населення України внаслідок Голодомору 1932–1933 рр. 179

РЕЦЕНЗІЇ Й ОГЛЯДИ

Миколенко Д. Страсті за Стамболовим: болгарське державотворення у 1895–1920 роках (Н.Самойленко, Полтава)	194
Кушнеж Р. Чистки й терор на Україні (1934–1938) (Ю.Шоповал)	199
Янсен Я., Остергаммель Ю. Деколонізація: коротка історія (Є.Брайлян)	203
Калакура Я., Рафальський О., Юрій М. Ментальний вимір української цивілізації (В.Наулко)	210

ХРОНІКА

Донік О. Урочисте засідання вченої ради Інституту історії України НАН України з нагоди 60-річчя «Українського історичного журналу»	216
Маєвський О., Пастушенко Т. Методологічний семінар щодо підготовки енциклопедичного видання «Україна в Другій світовій війні»	219
Коломієць Н. Круглий стіл «Історична наука та архівознавство в умовах декомунізації українського суспільства»	223

ЮВІЛЕЇ

Коцур В. (Переяслав-Хмельницький). До 85-річчя доктора історичних наук, професора В.Шевчука	226
Світленко С. (Дніпро), Удод О. (Київ). До 70-річчя доктора історичних наук, професора В.Іваненка	229

Надходження до бібліотеки Інституту історії України НАНУ	237
---	-----